

Šíření buku lesního: o čem vypovídá pyl

Jednou z otázek, kterou se zabývají paleoekologové, zůstává přítomnost druhů stromů v ledových dobách a jejich další šíření. D. Magriová z římské univerzity se zaměřila na běžný druh – buk lesní (*Fagus sylvatica*). Pro určení jeho výskytu na konci poslední doby ledové a v následném období analyzovala 408 pylových záznamů z celé Evropy. Zvyšování počtu loka-

lit, kde se buk ve studovaném období vyskytoval a v současnosti vyskytuje, se značně podobá standardní křivce logistického populačního růstu. Při něm se početnost zvyšuje nejprve rychle, ale pak se rychlost zpomaluje s tím, jak se početnost blíží nosné kapacitě prostředí. To by naznačovalo, že v průběhu 10 000 let se původně málopočetná populace buku šířily exponen-

ciálně po našem kontinentě z rozptýlených útočišť, kde se vyskytovaly v poslední době ledové.

Uvedené šíření skončilo asi před 3 500 lety. Od té doby postupuje šíření buku mnohem pomaleji a jeho populace mají tendenci směřovat k rovnováze s vnějším prostředím. Rychlost a rozsah šíření známé dřeviny ovlivnily nejvíce podmínky podnebí, činnost člověka a mezidruhovú konkurenci. Zatímco na Apeninském a Balkánském poloostrově se areál rozšíření buku zmenšuje, do nového prostředí rychle pronikající středoevropské populace dosáhly severní Evropy a zdá se, že se již blíží nosné kapacitě prostředí. [J. Biogeogr. 2008, 35: 450–463]

Kontaktní adresy autorů

Lubomír Adamec

Botanický ústav AV ČR, v. v. i.
Dukelská 145
379 82 Třeboň
e: adamec@butbn.cas.cz

Miloš Anděra

Zoologické odd. Národního muzea
Václavské nám. 68
110 00 Praha 1
e: milos_andera@nm.cz

Pavel Bezděčka a kol.

Muzeum Vysočina Jihlava, p. o.
Masarykovo náměstí 55
586 01 Jihlava
e: bezdecka@muzeum.ji.cz

Jan Čerovský

Pernerova 50
186 00 Praha 8
e: jan@cerovsky.net

Oldřich Fejfar

Ústav geologie a paleontologie PřF UK
Albertov 6
128 43 Praha 2
e: fejfar@natur.cuni.cz

Andrej Funk (M. Velechovský)

Redakce časopisu Živa
Vodičkova 40
110 00 Praha 1
e: andrej.funk@volny.cz

Jiří Gaisler

Ústav botaniky a zoologie PřF MU
Kotlářská 2
611 37 Brno
e: gaisler@sci.muni.cz

Jiří Grygar

Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i.
Na Slovance 2
182 21 Praha 8
e: grygar@fzu.cz

Petr Heneberg

Centrum pro výzkum diabetu, metab. a výživy
3. lékařská fakulta UK
Ruská 87
100 00 Praha 10
e: petrheneberg@img.cas.cz

David Horal a kol.

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kotlářská 51
602 00 Brno
e: david.horal@seznam.cz

Lubomír Hrouda

Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty UK
Benátská 2
128 01 Praha 2
e: hrouda@mail.cuni.cz

Zdeněk Kaplan

Botanický ústav AV ČR, v. v. i.
Zámek 1
252 43 Průhonice
e: kaplan@ibot.cas.cz

Leoš Klimeš, Jitka Klimešová

Botanický ústav AV ČR, v. v. i.
Dukelská 145
379 82 Třeboň
e: klimesova@butbn.cas.cz

Petr Kment

Entomologické odd. Národního muzea
Kunratice 1
148 00 Praha 4
e: sigara@post.cz

Olga Komzáková

Zemědělský výzkum, s. r. o.
Zahradní 1
664 41 Troubsko
e: o.komzakova@email.cz

Vladimír Kořínek

Katedra ekologie PřF UK
Viničná 7
128 44 Praha 2
e: hydrob@cesnet.cz

Jiří Kovanda

Dobropolská 26
102 00 Praha 10 – Hostivař

Jan Krekule

Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i.
Na Karlovce 1a
160 00 Praha 6
e: krekule@ueb.cas.cz

Jan Květ

Ústav systém. biol. a ekologie AV ČR, v. v. i.
Dukelská 145
379 01 Třeboň
e: kvet@usbe.trebon.cz

Ivan Literák (I. Chytil)

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat
Fakulta veterinární hygieny a ekologie VFU
Palackého 1/3
612 42 Brno
e: literaki@vfu.cz

Josef Mertelík

Výzkumný ústav Silva Taroucy, v. v. i.
Květnové nám. 391
252 43 Průhonice
e: mertelik@vukoz.cz

Jana Olbrechtová

Mendelova univerzita
Zemědělská 1
613 00 Brno
e: janaolbrecht@centrum.cz

Miloš Ondrášek

Melbourne, Austrálie
e: ondrasek@bigpond.net.au

Jan Plesník

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Nuselská 39
140 00 Praha 4
e: jan.plesnik@nature.cz

Irena Slámová (L. Spitzer, M. Konvička)

Entomologický ústav BC AV ČR, v. v. i.
Branišovská 31
370 05 České Budějovice
e: irena.slamova@centrum.cz

Zdeněk Soldán

Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty UK
Benátská 2
128 01 Praha 2
e: sold@natur.cuni.cz

Miloslav Studnička

Botanická zahrada Liberec
Purkyňova 630/1
460 01 Liberec
e: botangarden@volny.cz

Jiří Šantrůček

Ústav molekulární biologie rostlin BC AV ČR, v. v. i.
Branišovská 31/1160
370 05 České Budějovice
e: jsan@umbr.cas.cz

Petr Šíma (I. Trebichavský)

Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i.
Vídeňská 1083
142 20 Praha 4
e: sima@biomed.cas.cz

Daniel Vaněk

Forenzní DNA servis, s. r. o.
Nad Štolou 1302/18
170 00 Praha 7 – Holešovice
e: daniel.vanek@dna.com.cz

Vladimír Vrabec

Katedra zoologie a rybářství FAPPZ ČZU
Kamýčká 129
165 24 Praha 6
e: vrabec@af.czu.cz

Petr Zasadil

Katedra ekologie FŽP ČZU
Kamýčká 129
165 24 Praha 6
e: zasadil@fzp.czu.cz